

BERPIZKUNDEA

XIV. — XVI.

Amerikaren aurteikuntzatik, gordetzen den lehen operara arte

ANTZINARO KLASIKOAREKIN BIRTOPAKETA

- Artea mitologia klasikoan eta arte greko-erromatarrean oinarritzen da.
- Gortek dira artearen ekoizpen suetak.
- D-printeraren asmatzetatik musikaren zabalkundera erraizten du.
- Mugimendu hau Florentzian sortu zen.
- Musika oso garantuztuta da orij: lea:ketakentzat
- Musikariak obrak sinatzen hasten dira.
- Leonardo da Vinci eta Michelangeloren sasoia da.

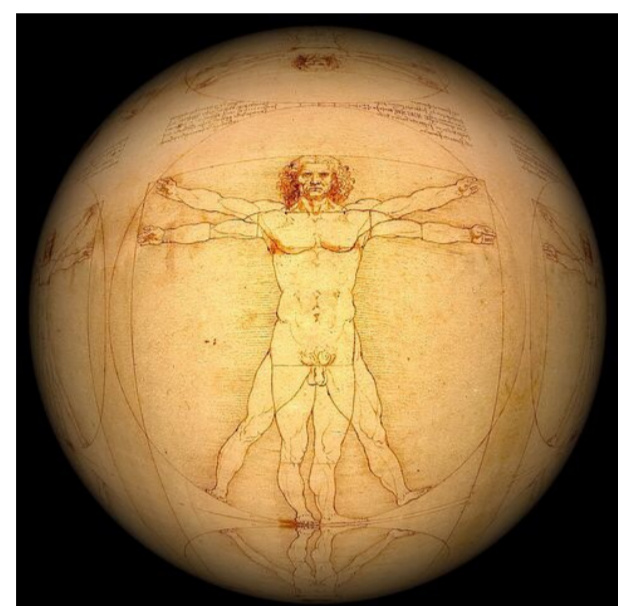
MUSIKA

- Polifonia da nagusi, ahots gutxiak garrantzi berberetara.
- Musika-Treuen Teknika hobetzen da, eta instrumentu bamiak sortzen dira. Lautu eta bihuela nabarmenak dira. Instrumentu taldeak agertzen dira.
- Testua oso garrantzitsua da oraindik, eta musikariak musikaren bitartez adierazi nahi dute.
- Kompositoreak: Orlando di Lasso, Josquin Desprez, Palestrina, John Dowland, Thomas Tallis, William Byrd, Juan del Encina, Tomás Luis de Victoria, Cristóbal de Morales, Francisco Guerrero, Mateo Flecha...

ANTROPOZENTRISMOA

Gizonak ber berba jotzen du unibertsoko erdijunetzat

Lautu

Danborra

Viola da Gamba

KlaviKordioa

Txirimiak

AHOZKO MUSIKA ERLIJIOSOA

Sasoi horetan elizaren batasuna apurtzen da.

• Alemanian, Lutero Erromarekin hausten du, 1510ean, Protestantismoa ezartze.

KORALA: 4 ahotsetarako kantu homofonikoa, alemanez.

• Ingalaterran, Enrike VIII.ak 1534ean Erromarekin hausten du, eliza anglikanoaren buru bihurtuz.

ANTHEM: Ingeleser idatzitako 4 ahotsetarako polifonia.

• Kontzertu-reforma (eliza katolikoa) → Trentoko kontzertua 1545-1563 Gregorianoa izan da kantu ofiziala, eta polifonia ere hautatzen da, baina xume eta apurjari jabea.

MOTETA: Latinez idatzitako ahotsetarako polifonia. Testu erlijiosoenak.

MEZA: Latinez idatzitako ahotsetarako polifonia. dituzteko Testuekin, hau da, meza alal desbaldinetako Testuekin:

KYRIE, GLORIA, KREDO, SANCTUS, AGNUS DEI

AHOZKO MUSIKA PROFANOA

@bidetf

SATB Taldekatze erabizgarriena zen.

• Italia

MADRIGALA: 4 edo 5 ahotsetara, italiaraz, amodiozko jaiak. MARENZIO, GESUALDO, MONTEVERDI

• Frantzia

CHANSON: ahozko polifonia, frantsesez. Zalduntzari buruzko jaiak. Instrumentuen laguntza izan dezake. DESPREZ eta JANEQUIN

• Espainia

VILLANCICO: 4 ahotsetarako ahots molde homofonikoa da. Estribiletan eta Koplatan banatzen da.

Izena "villano" hitzetatik dator, hiri-bilduko (villa) biztanleak esandua du. Gaur egun jaietan dantza egiten dira. JUAN DEL ENCINA eta MATEO FLECHA

MUSIKA INSTRUMENTALA

BARIAZIOA: gai xume batekin hasten da eta gero bertzio desbaldinetan jarraitzen du.

TOCCATA: Tekladun instrumentuentzat musika lana.

FANTASIA: musika lan aske eta improbisatua. Espainian **TIENTO** izena hartu zuen.

RICERCARE: imitaziozko musika lana, kanonen antzera.

MUSIKA - TRESENAK

Haukako biola (viola di gamba), sarabeta, lautu, bihuela, KlaviKordioa, KlaviKordioa.

Txirula, oboea, Klarineta, Txiruria, Trompa, truta.

Kaskabiloak, pandarta, danborrak.